

Verdickens, wat een raadsel!
(Dickens of a Mystery)

Komische thriller in twee bedrijven

door

CRAIG SODARO

vertaling

Maja Reinderman

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **VERDICKENS, WAT EEN RAADSEL – DICKENS OF A MYSTERY** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CRAIG SODARO** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2003 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

OVER DE AUTEUR:

Craig Sodaro heeft talloze toneelstukken geschreven. Het meeste van zijn werk is uitgesproken geschikt voor kindertheater en schoolvoorstellingen en diverse van zijn stukken zijn bewerkt tot musicals. Vooral zijn stukken waarin het publiek betrokken wordt zijn bijzonder goed ontvangen. Voor wijktheater schrijft hij onder de naam Sam Craig. De heer Sodaro geeft fulltime les op een openbare school en hij en zijn vrouw hebben vijf dochters. Hij spreekt hier in zijn eigen woorden over zijn liefde voor het schrijven.

“Ik heb altijd willen schrijven. Vanaf de eerste keer dat ik een goed uitgewerkt boek las – een lang vergeten detectiveroman – wilde ik auteur worden. Ik had altijd al een fantasie gehad die overuren maakte. Ik ben altijd meer geïnteresseerd geweest in wat zou kunnen zijn dan of twee maal twee vijf of mogelijk vier zou zijn.

Ik ben opgegroeid in Chicago, maar ik denk niet dat het Midwesten veel invloed op mijn schrijven heeft gehad. Ik had het geluk dat ik als jongere veel heb gereisd, en de plaatsen die we bezochten – het Westen, Oosten en Zuiden – leken allemaal vol sfeer en dramatische mogelijkheden te zijn. Naderhand reisde ik naar Alaska, Europa en Afrika en iedere ervaring plantte zaadjes voor toekomstige verhalen. Ik schreef mijn eerste toneelstuk op de high school – een antigezag absurdistisch blijspel dat in mijn laatste periode van de lessen in Kunst opgevoerd werd. Onze lerares hield zich doof tijdens de repetities, maar we betrapten haar er allemaal op dat ze stiekem zat te lachen. Het idee van publiek dat reageert stond me wel aan en op college schreef ik me in voor een wedstrijd toneelschrijven. Ik won de prijs van vijftig dollar en ik zag mijn personages tot leven komen onder de blauwe, rode en goudgele toneellampen. Ik wist dat dit de richting was die ik met mijn obsessie voor schrijven moest inslaan.

Succes op de planken moest echter nog een aantal jaren wachten, aangezien ik trouwde, met lesgeven begon, vier kinderen had en vele, vele brieven met afwijzingen terugkreeg. Tenslotte ontdekte ik een formule die werkte: thrillers met een grote rolbezetting van vooral dames, één decor en vele geestige opmerkingen. Sinds die tijd heb ik zo'n 130 toneelstukken geschreven, waarvan vele zijn uitgegeven en/of opgevoerd. Ik smaakte het opwindende genoeg door 54th Street in New York te lopen en een met vlaggen versierd theater te zien waar een van mijn stukken in première ging. Ik heb fantastische brieven ontvangen van jongeren die een rol in een stuk dat ik geschreven had speelden en ik ontdekte dat ik in Amazon.com opgenomen was.

Zo af en toe vragen mensen me hoe ik zo snel kan schrijven. Ik woon 2.700 m hoog in de Colorado Rockies. In september begint de sneeuw al te dwarrelen om de grond negen maanden per jaar te bedekken. Het wordt vroeg donker en als de houtkachel snort is er geen betere plek om verhalen te vertellen. En ik denk dat het daar allemaal om draait bij toneelschrijven. Het vertellen van een verhaal, zo eenvoudig maar dramatisch mogelijk. Er is een limiet van 90 minuten of zo om de climax te bereiken, en dat is snel in de literatuur. Ik schrijf alleen maar zo snel om er achter te komen hoe het verhaal afloopt, net als elke toeschouwer van het toneelstuk.

Dickens of a Mystery
by
Craig Sodaro

PERSONEN:

EDWINA DROOD: verslaggeefster voor de *London Times*.

CHARLES DICKENS: de beroemde auteur, nu al tamelijk bejaard.

MISS HAVENSHAM: oudere dame met een stok; organiseert trouwpartijen.

ESTELLA: haar geadopteerde dochter.

BELLE: serveerster.

NANCY: barkeeper.

URIAH HEEP: naar mens.

MR. MICAWBER: man met schulden.

MADAME DEFARGE: Française.

CLARA PEGOTTY: de lieve echtgenote van een vishandelaar, is nu amateur speurneus geworden.

OLIVER TWIST: bemanningslid en vingervlugge zakkenroller.

KAPITEIN FAGIN: kapitein van het schip.

Synopsis van de scènes

EERSTE BEDRIJF

1e scène: aan boord van een stoomschip dat van New York naar Londen vaart, 1876.

2e scène: de grootste lounge van de *Queen Victoria*, heden.

3e scène: idem, een paar minuten later.

4e scène: idem, uren later.

TWEEDE BEDRIJF

1e scène: idem, korte tijd later.

2e scène: idem, rond middernacht.

3e scène: idem, een uur later.

4e scène: terug naar 1876, op het dek zoals in de 1e scène, Eerste Bedrijf.

DECOR:

De eerste en de laatste scène van het stuk spelen zich af op het dek van het stoomschip dat in 1876 van New York naar Londen vaart en worden voor het doek gespeeld met alleen een paar dekstoelen.

De overige scènes vinden plaats in de grootste lounge van het middelgrote cruiseschip de *Queen Victoria*, die in de huidige tijd van New York op weg naar Londen is. Middenachter is een bar, waarachter het portret van Koningin Victoria hangt. Linksachter staan diverse tafeltjes met elk twee of drie stoeltjes. Rechtsvoor staat een sofa of staan een paar gemakkelijke stoelen met een klein tafeltje waarop leesvoer en zo ligt. Links- en rechtsvoor zijn ingangen, deuren of via de coulissen. Patrijspoorten links en rechts moeten de indruk geven dat we op zee zijn, net als andere decoratie als reddingsboeien, touwen, lantaarns enzovoort.

Rekwisieten:

EERSTE BEDRIJF,

1e scène: deken en boek; pen en schrijfblok.

2e scène: theedoek en glazen; bestelbonnenboek en potlood; dienblad met twee bekers; boek; portefeuille, 2 glazen cola.

3e scène: breiwerk, zakdoek, glas, envelop, sleutel, pijltje.

4e scène: breiwerk, portefeuille en horloge; 6-pack frisdrank; doos.

TWEEDE BEDRIJF,

1e scène: doos, breiwerk, brief, poster, getuigenverklaring, enveloppen, portefeuille, horloge, armband.

2e scène: pen en schrijfblok; zakhorloge.

3e scène: pen en schrijfblok; sjaal en hoed; opgevouwen briefje; touw, handboeien.

4e scène: pen en schrijfblok.

NB: het is de bedoeling de terzijdes die in het script staan tegen het publiek te zeggen, hoewel de andere personages deze ook horen. Men zou kunnen zeggen dat de Vierde Wand verdwenen is en dat het publiek deel uitmaakt van het gebeuren. Op deze manier zal de beslissende stem van het publiek aan het eind van het stuk het prima doen.

EERSTE BEDRIJF

1e scène

(VOOR HET DOEK GESPEELD. Het scheepsdek, 1876. DICKENS ligt in een dekstoel, onder een deken, een boek op zijn borst. Hij slaapt. Rechts naast hem staat een lege stoel. EDWINA komt rechts op met een pen en schrijfblok)

EDWINA: Mr. Dickens? Mr. Dickens?

DICKENS: (wordt wakker) Ja? Riep iemand?

EDWINA: Ik ben het, Edwina Drood.

DICKENS: Drood... Drood...

EDWINA: Edwina Drood van de *Times*. U had ingestemd met een interview om twee uur.

DICKENS: Dat is waar.

EDWINA: Mag ik gaan zitten?

DICKENS: 't Is een vrije wereld, meiske. (EDWINA gaat rechts naast hem zitten)

EDWINA: U zult niet willen geloven hoe spannend het is om zo'n illustre auteur te ontmoeten.

DICKENS: Ik had me niet gerealiseerd dat je zo beroemd was.

EDWINA: O, nee, Mr. Dickens! Ik bedoel u! De auteur van *Oliver Twist*, *A Tale of Two Cities*, *A Christmas Carol*... nou ja, zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan!

DICKENS: Och meiske, mijn uitgever heeft me gezegd nooit nee te zeggen tegen een interview en altijd vriendelijk te zijn. Daarom zal ik proberen je van dienst te zien. (hij gaapt) Maar zoals je kunt zien... ik ben een beetje moe. Zo'n promotietour kan heel, heel uitputtend zijn.

EDWINA: Dit was uw tweede bezoek aan de Verenigde Staten.

DICKENS: Ja. Ik weet niet waarom, maar kennelijk kopen zij boeken. Ik betwijfel of ze die lezen, maar ze doen het goed als deurstop.

EDWINA: Volgens alle berichten werd u deze keer veel beter ontvangen dan de eerste keer dat u de *States* bezocht in... wanneer was dat?

DICKENS: 1842. En dat komt alleen maar omdat mijn boeken dikker en zwaarder zijn geworden en dus beter geschikt om de deur te beletten dicht te klappen vanwege de helse winden die daar waaien.

EDWINA: Ik neem aan dat u blij bent weer terug te gaan naar Engeland.

DICKENS: De beschaving, bedoel je? En waarom niet? Wij hebben treinen die ons brengen naar waar we heen willen. Er is geen behoefte aan huifkarren over eindeloze vlaktes met niets dan gras en wat ze prairiehonden noemen, maar die net zo min op honden lijken als ratten op de Koningin!

EDWINA: O, nou ja... misschien kunt u me iets meer over uw achtergrond vertellen.

DICKENS: Geboren op 7 februari 1812 te Landport, Portsmouth. Een paar gelukkige jaren als kind, maar toen kwam mijn vader in financiële moeilijkheden, om het zachtjes uit te drukken, en we belandden in Londen. Dat zal 1821 of omtrent dat jaar zijn geweest. Ik haatte Londen aanvankelijk. Die smog en smerige lucht. En dan natuurlijk de koude drukte van mijn moeder, die probeerde haar vooraanstaande positie te behouden, hoewel er geen sprake meer was van welke positie dan ook. Zij was zeer veeleisend, mijn vader kon daar niet aan voldoen en hij eindigde in Marshalsea, de schuldenaarsgevangenis.

EDWINA: Omstreeks die tijd begon uw carrière?

DICKENS: *(met een lach)* Mijn carrière? Ach lieve Miss Drood, jij kunt de poorten van de hel nog positief uitnodigend laten klinken. Ik werd naar een magazijn gestuurd waar ik etiketten op flesjes schoenensmeer moest plakken. Het enige goede voor een jongmens daaraan was dat ik bij het raam zat en uitkeek op het kloppende hart van de grote stad. Gelukkig lukte het me daarna twee jaar naar school te gaan waar ik leerde spellen en met enige vaardigheid een zin op te bouwen. Op mijn negentiende werd ik parlamentsverslaggever. En het was zo'n beetje dezelfde tijd dat ik de behoefte kreeg om te gaan schrijven over wat ik om me heen zag. Die schetsen van het leven in Londen stuurde ik op naar... hoe heetten die tijdschriften... het *Monthly Magazine* en de *Evening Chronicle*. Ja... ze werden gepubliceerd. En zo is 't gekomen.

EDWINA: Nou, ik denk dat we gerust kunnen stellen dat u de literaire wereld heeft bevolkt met fascinerende mensen. We hebben allemaal favorieten, weet u.

DICKENS: O? En wie zijn uw favorieten, Miss Drood?

EDWINA: Allereerst Uriah Heep. Ik vind het prachtig zoals hij eerst zo nederig en vleiend doet als hij David Copperfield ontmoet. Geen wonder dat David hem vertrouwt. Maar dan blijkt hij toch een onzettende fielt te zijn.

DICKENS: Je zou hem graag te pakken willen nemen, hè?

EDWINA: David heeft tenminste Mrs. Peggoty nog die in zijn jonge leven als een rots voor hem was. Zij is zo... zo moederlijk. In tegenstelling tot Madame Defarge! Hoe ze in *A Tale of Two Cities* zo met haar breiwerk kon zitten en in haar sjaal de namen breide van al die arme mensen die naar de guillotine geleid werden! Ik krijg er koude rillingen van. Maar dat krijg ik van nog wel een paar vrouwelijke personages...

DICKENS: Zoals?

EDWINA: Miss Favisham? Zij maakt *Great Expectations* zo grappig! En ik vind het enig hoe ze van Estella en manipulator maakt.

DICKENS: Maar Estella vindt het geluk dankzij haar liefde voor Pip.

EDWINA: Maar zou dat in het echte leven ook gebeurd zijn? Na opgevoed te zijn door Miss Favisham? Daar ben ik niet zo zeker van.

DICKENS: Maar ik heb ook wat aardige personages. Nancy van *Oliver Twist* is een van mijn favorieten. Zij heeft een hart van goud.

EDWINA: (zucht) En dat wordt haar dood. En dan is er nog Belle van *A Christmas Carol*. Hoe Ebenezer Scrooge haar ooit in de steek heeft kunnen laten zal ik nooit begrijpen. Weet u, Mr. Dickens, er wordt gezegd dat u zichzelf in de boeken gezet heeft. En ook mensen die u kent.

DICKENS: Daar kan een schrijver niets aan doen.

EDWINA: Dus... bent u echt Oliver Twist?

DICKENS: (grinnikt) Daar mag je naar blijven raden.

EDWINA: En Mr. Micawber... is hij echt uw vader?

DICKENS: Mr. Micawber behandelt zijn gezin in *David Copperfield* net zoals mijn vader dat deed. Hij is blijmoedig onbekwaam. Trek daar zelf je conclusie maar uit.

EDWINA: Heeft u toevallig ook een Fagin ontmoet?

DICKENS: De Nemesis van Oliver Twist was geheel eigen verzinsel, hoewel ik geloof verhalen gehoord te hebben van meedogenloze dieven in Londen die dakloze kinderen gebruikten voor hun euvele daden.

EDWINA: O, Mr. Dickens, hoe komt u toch aan al die fantastische personages?

DICKENS: Ik vermoed op dezelfde manier als waarop je aan een wrat komt.

EDWINA: O jee! Ik begrijp niet wat u bedoelt!

DICKENS: Ze zijn er gewoon zomaar... zomaar uit mijn verleden. Iemand die ik kende... iemand die ik heb ontmoet... iemand die ik over het hoofd van een baby zag aaien, misschien. En ze woekeren en groeien tot hun verhaal tot bloei komt.

EDWINA: Ik dacht dat u het verhaal verzon.

DICKENS: Het is net als met steno, meiske. Ik breng over wat ze doen en zeggen... alsof... *(hij gaapt)* alsof... ik rondzwerf... in een droom.

EDWINA: En waarover gaat u schrijven in uw volgende boek?

DICKENS: Dat... dat weet ik nog niet. Ik heb de laatste tijd over de toekomst nagedacht. Hoe het over een heleboel jaar zal zijn... ik veronderstel dat men aan dat soort zaken gaat denken als men zich voorbereidt deze wereld te verlaten. Maar ik zou graag willen weten wat er met al mijn personages in de toekomst zou gebeuren. Zijn ze veranderd of hetzelfde gebleven? Zijn ze geworden zoals ik dacht dat ze dat zouden worden? Wat is er van hen allemaal geworden? *(Het LICHT gaat langzaam helemaal uit)*

2e scène

(ALS HET DOEK OPGAAT ziet men de lounge van de Queen Victoria, een middelgroot cruiseschip in de huidige tijd. NANCY staat achter de bar glazen af te drogen. MISS HAVISHAM en ESTELLA zitten aan een tafeltje linksachter. BELLE neemt hun bestelling op. DICKENS slaapt in een stoel of op de sofa rechts)

MISS HAVISHAM: Dat is twee warme chocolade, meisje, en doe het deze keer nu eens goed.

BELLE: Ik doe mijn best, mevrouw. *(BELLE loopt naar de bar en geeft NANCY de bestelling)*

MISS HAVISHAM: Zeg, u daar! Meneer Slaapkop! Hoe laat is het?

DICKENS: *(wordt wakker)* Bedoelt u mij, mevrouw?

MISS HAVISHAM: Of ik u bedoel? Natuurlijk bedoel ik u! Hoe laat is het?

DICKENS: Wel, het is twee uur.

ESTELLA: Dan is het bijna tijd.

MISS HAVISHAM: En je ziet er beeldschoon uit, Estella.

DICKENS: Zei u dat de jonge dame Estella heet?

MISS HAVISHAM: Wie wil dat weten?

DICKENS: Dickens. Charles Dickens.

MISS HAVISHAM: Die naam klinkt bekend. Ken ik u?

DICKENS: Ik weet het niet zeker... wat is uw naam?

MISS HAVISHAM: Havisham. Miss Havisham. En ik ben er trots op een Miss te zijn. Ik ben nooit getrouwd en daar heb ik mee leren leven. In feite heeft het me gemaakt tot wat ik nu ben.

ESTELLA: Nee, wees niet te streng voor uzelf, mammié. Je bent een schat van een mens en er zijn nog steeds een heleboel mannen die een gat in de lucht zouden springen als ze jou naar het altaar konden slepen.

MISS HAVISHAM: Estella, ik wil geen man en ik heb geen man nodig. Op mijn leeftijd is mijn geld het enige dat een man wil... en dat ben ik van plan jou na te laten.

ESTELLA: Je bent zo'n lieverd.

DICKENS: Woont u toevallig op Satis House?

MISS HAVISHAM: Kijk eens, Mr. Snickens

DICKENS: Dickens.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto